

Nová úprava znalecké, tlumočnické a překladatelské činnosti

Tisková konference
18. 8. 2011

Nová úprava znalecké, tlumočnické a překladatelské činnosti

Hlavní cíle navrhované právní úpravy

- **Zvýšení kvality a profesionality** znalecké, tlumočnické a překladatelské činnosti.
- **Nahrazení stávajícího zákona** o znalcích a tlumočnících **z roku 1967** moderní úpravou, která zohlední rozdílné požadavky a potřeby znalecké a tlumočnické/překladatelské činnosti.
- **Vytvoření dvou samostatných zákonů** - nový zákon o zapsaných znalcích a nový zákon o zapsaných tlumočnících a předkladatelích (podobně jako je tomu v Německu, Velké Británii, Švédsku, Francii či Slovinsku).

Nová úprava znalecké, tlumočnické a překladatelské činnosti

Legislativní proces

- Věcný záměr zákona o zapsaných znalcích a věcný záměr zákona o zapsaných tlumočnících a překladatelích byl odeslán do **mezirezortního připomínkového řízení**.
- Oba materiály byly předloženy v souladu s **Plánem legislativních prací na rok 2011**.
- Práce na **paragrafovaných zněních** obou zákonů lze očekávat již během tohoto roku.

Zákon o zapsaných znalcích

Hlavní cíle nového zákona

- **Nová koncepce** znalců a znaleckých ústavů.
- Vznik **Centrálního registru** znalců a znaleckých ústavů a **Registru** znaleckých posudků.
- Úprava podmínek **vzniku, pozastavení a zániku** oprávnění vykonávat znaleckou činnost.
- Zavedení institutu **vstupní zkoušky** a povinnosti **následného vzdělávání** znalce.
- Úprava systému **správního trestání a dohledu** nad výkonem znalecké činnosti.

Zákon o zapsaných znalcích

Nová koncepce znalců a znaleckých ústavů

- Věcná změna obsahu pojmu **znalec** a **znalecký ústav**.
- Pojem **znalce** nově vztažen i na právnické osoby.
- Pojem **znalecký ústav** vyhrazen pouze pro skutečné odborné (vědecké) pracoviště.

Zákon o zapsaných znalcích

Centrální registr znalců a znaleckých ústavů

- Centrální registr spravovaný **ministerstvem spravedlnosti**.
- Veřejně přístupný na internetu (vyjma určitých údajů) = **služba veřejnosti**.
- **Sjednocení evidence údajů** o znalcích, znaleckých ústavech a znalecké činnosti.
- **Pomocník pro správu a dohled** nad oblastí znalecké činnosti.
- Konkrétní členění registru (např. na jednotlivé obory) určí **prováděcí právní předpis** = zajištění dostatečné flexibility.

Zákon o zapsaných znalcích

Registr znaleckých posudků

- Neveřejný **Registr znaleckých posudků** součástí Centrálního registru znalců a znaleckých ústavů.
- Nahradí současný nevyhovující a obtížně kontrolovatelný systém **vedení deníku v listinné podobě**.
- Umožní ministerstvu spravedlnosti provádět **účinnější kontrolu vedení znaleckých deníků**.

Zákon o zapsaných znalcích

Oprávnění pro výkon znalecké činnosti

- **Vznik oprávnění** výkonu činnosti znalce **vázán na jeho zapsání** do registru. Ponechána nicméně **možnost ustanovení nezapsaného znalce** pro jednotlivé případy.
- Nastavení **jednotných pravidel pro zápis** znalce do registru - pro každý obor a odvětví stanovena speciální kritéria.
- **Pozastavení a zánik oprávnění** vykonávat znaleckou činnost převzato z tzv. kárné novely zákona o znalcích a tlumočnících.
- O zápisu do centrálního registru a zániku oprávnění rozhodováno ve **správním řízení**. Zánik oprávnění = **vyškrtnutí z registru**.

Zákon o zapsaných znalcích

Institut vstupní zkoušky a následného vzdělávání

- **Zavedení povinné vstupní zkoušky pro znalce** - ověření znalostí nezbytných pro výkon znalecké činnosti; průběh zkoušky zcela nebo zčásti prostřednictvím webové aplikace.
- **Zavedení povinnosti znalce trvale se vzdělávat** - vzhledem k tomu, že není možné zajistit odborné vzdělávání pro všechny znalecké obory a odvětví, bude legislativně upravena povinnost následného vzdělávání pouze v obecné rovině.

Zákon o zapsaných znalcích

Dohled nad výkonem znalecké činnosti

- Návaznost na systém **správního trestání a dohledu** nad výkonem znalecké činnosti v intencích zatím poslední **tzv. kárné novely** zákona o znalcích a tlumočnících.
- Dohled nad činností znalců by mělo i nadále vykonávat **ministerstvo spravedlnosti a předsedové krajských soudů**.

Zákon o zapsaných tlumočnících a překladatelích

Hlavní cíle nového zákona

- **Nová koncepce** tlumočníků, překladatelů a překladatelských ústavů.
- Vznik **Centrálního registru** zapsaných tlumočníků a překladatelů a **Registru** tlumočnických a překladatelských úkonů.
- Zavedení institutu **vstupní zkoušky**.
- Systém **správního trestání** zapsaných tlumočníků a překladatelů - za kárné provinění **sankce** (napomenutí, pokuta, vyškrtnutí z centrálního registru).

Zákon o zapsaných tlumočnících a překladatelích

Nová koncepce

- Vychází z potřeby **samostatného zákona** upravující činnost tlumočnicků a překladatelů, kteří budou zapsáni do Centrálního registru tlumočnicků a překladatelů.
- Nově počítá s **rozlišením dvou svébytných profesních oblastí**, tlumočnické a překladatelské.
- Nově počítá se vznikem a evidencí zapsaných **překladatelských kanceláří**, tj. právnických osob a jejich organizačních složek, které se specializují na překladatelskou činnost.

Zákon o zapsaných tlumočnicích a překladatelích

Centrální registr zapsaných tlumočnicků a překladatelů

- Veřejně přístupný na internetu (kromě některých údajů) = **služba veřejnosti** (snazší vyhledávání tlumočnicka či překladatele).
- **Sjednocení evidence údajů** o tlumočnicích a překladatelích.
- **Pomocník pro správu a dohled** nad oblastí tlumočnické a překladatelské činnosti.

Zákon o zapsaných tlumočnicích a překladatelích

Registr tlumočnických a překladatelských úkonů

- Neveřejný **Registr tlumočnických a překladatelských úkonů** součástí Centrálního registru zapsaných tlumočnicků a překladatelů.
- Nahradí současný nevyhovující a obtížně kontrolovatelný systém **vedení tlumočnického deníku v listinné podobě.**
- Umožní ministerstvu spravedlnosti provádět **účinnější kontrolu vedení deníků.**

Zákon o zapsaných tlumočnicích a překladatelích

Institut vstupní zkoušky a trvalého vzdělávání

- **Povinná** vstupní zkouška, která by měla vést ke **zlepšení celkové úrovně** překladatelské a tlumočnické činnosti.
- Zkouška z **jazykových znalostí** a ze znalostí základních procesních předpisů souvisejících s výkonem profese tlumočnicka/překladatele.
- Průběh a obsahovou náplň zkoušky upraví **zvláštní předpis**.
- **Povinnost trvalého vzdělávání**.

Děkujeme za pozornost.

Tisková konference
18. 8. 2011